

ΡΟΜΠΕΡ ΕΤΙΕΝ, πρότανης της Σχολής Νομικών, Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Paris 13

Ανοίγει ο δρόμος για τα τριπλά πτυχία

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟ

Με την ελληνική πολιτεία να εξακολουθεί να κωλυσιεργεί στο ζήτημα των κολεγίων παρά τις καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η «F.S.» συνεχίζει τον σχετικό διάλογο. Στη συνέντευξη που ακολουθεί ο Ρομπέρ Ετιέν, πρότανης της Σχολής Νομικών, Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του δημόσιου γαλλικού πανεπιστημίου Paris 13 εξηγεί τη φύση της σύμπραξης του ιδρύματός με το ελληνικό κολέγιο IdEF και τις προοπτικές για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών στην ανώτατη εκπαίδευση.

Ποια είναι η άποψή σας για την κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα σχετικά με το ζήτημα της αναγνώρισης των κολεγίων;

Από την έναρξη της σύμπραξης του πανεπιστημίου μας με το IdEF έχουμε θέσει μια απλή αρχή: ότι το IdEF, το οποίο αποτελεί παράρτημα του Πανεπιστημίου Paris 13, απονέμει στους φοιτητές του τα κρατικά γαλλικά διπλώματα που χορηγεί το πανεπιστήμιο αυτό, τα οποία αναγνωρίζονται σε όλη την Ευρώπη. Είναι προφανές ότι η αναγνώρισή τους στην Ελλάδα έχει αργήσει πάρα πολύ, καθώς, από τη στιγμή που θεωρείται δεδομένη στη Γαλλία και στην υπόλοιπη Ευρώπη, η Ελλάδα δεν είχε το δικαίωμα να μην αναγνωρίζει τα κρατικά γαλλικά πτυχία. Από και πέρα, με την ίδια λογική που οι Έλληνες μπορούν να παρακολουθήσουν γαλλόφωνες σπουδές και να λάβουν γαλλικά διπλώματα, ενδεχομένως και τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια θα μπορούσαν να προτείνουν στους Γάλλους ελληνόφωνες σπουδές και τη δυνατότητα απόκτησης ελληνικών πτυχίων, τα οποία η Γαλλία θα αναγνώριζε.

Ναι, αλλά υπό ποιες προϋποθέσεις θα μπορούσε να γίνει αυτό που προτείνετε;

Ήδη υπάρχουν τα προγράμματα φοιτητικών ανταλλαγών, όπως το Erasmus, τα οποία αξιοποιεί μεγάλος αριθμός Ελλήνων φοιτητών, προκειμένου να μεταβούν για μέρος των σπουδών τους π.χ. στη Γαλλία. Το ίδιο συμβαίνει και με φοιτητές του δικού μας πανεπιστημίου, οι οποίοι θα μπορούσαν να μεταβούν στην Ελλάδα. Η αναγνώριση του πτυχίου προφανώς εξαρτάται από το επίπεδο και τις απαιτήσεις των σπουδών. Για παράδειγμα, στις νομικές σπουδές τα πράγματα είναι λίγο-πολύ ταυτόσημα στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, με κάποια προβλήματα που σχετίζονται κυρίως με ειδικότητες να παρουσιάζονται σε ορισμένες μόνο χώρες. Όσον αφορά την Ελλάδα, τέτοιο ζήτημα δεν τίθεται, καθώς το ιδιωτικό Δίκαιο της στηρίζεται στον Κώδικα του Ναπολέοντα, όπως και το γαλλικό, ενώ το δημόσιο είναι παρόμοιο με το γαλλικό. Έτσι, επί της ουσίας, το θεωρητικό υπόβαθρο και οι σπουδές είναι σχεδόν ταυτόσημες. Παράλληλα, το επίπεδο των Ελλήνων φοιτητών είναι υψηλό και –όπως, άλλωστε διαπιστώνουμε απ' όσους φοιτούν σ' εμάς– προσαρμόζονται εύκολα σε θέματα γλώσσας και στις απαιτήσεις των σπουδών στη

Ο κ. Ετιέν (δεξιά) με τον πρόεδρο του IdEF, Εμμ. Αμαργιανάκη.

Ο έλεγχος του Πανεπιστημίου σχετικά με την εν Ελλάδι παρεχόμενη εκπαίδευση είναι διαρκείας και αυστηρός, όπως ήταν από την αρχή, εδώ και σχεδόν 15 χρόνια, οπότε και άρχισε η συνεργασία.

Γαλλία και δεν έχουν κανένα λόγο να μην πετύχουν κι εκεί.

Πώς αποφάσισε ένα δημόσιο γαλλικό πανεπιστήμιο να συνεργαστεί με ένα ελληνικό κολέγιο;

Εδώ και πολλά χρόνια η Ελλάδα έχει δείξει ενδιαφέρον και πρόθεση για ανάπτυξη της «γαλλοφωνίας» στη χώρα. Υπήρχε σημαντικό γαλλόφωνο δυναμικό, υπήρχαν πολλοί υποψήφιοι φοιτητές που μιλούσαν τη γαλλική γλώσσα, αλλά δεν είχαν όλοι τη δυνατότητα να μεταβούν στη Γαλλία για να πραγματοποιήσουν σπουδές. Εκείνη την εποχή υπήρχε μία –σχετικά μικρή– προσφορά γαλλόφωνων πανεπιστημιακών σπουδών στην Ελλάδα, ενώ τώρα υπάρχει μόνο ένας που τις προσφέρει, το IdEF. Πέραν αυτού, σιγά-σιγά η συνεργασία αυτή άρχισε να αναγνωρίζεται και, παρ' ότι η αναγνώρισή της καθυστέρησε, σήμερα βρισκόμαστε σε μια φάση κατά την οποία οι διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί, κάτι που αντικατοπτρίζεται και στον αριθμό των φοιτητών και στο επίπεδο των σπουδών και στην προοπτική. Πρέπει, βεβαίως, να τονίσω ότι εξαρχής θέσαμε πολύ αυστηρούς όρους συνεργασίας με το κολέγιο IdEF. Ο έλεγχος του Πανεπιστημίου σχετικά με την εν Ελλάδι παρεχόμενη εκπαίδευση είναι διαρκείας και αυστηρός, όπως ήταν από την αρχή, εδώ και σχεδόν 15 χρόνια, οπότε και άρχισε η συνεργασία.

Μιλήσατε για προοπτική. Ποια είναι αυτή, κατά την άποψή σας;

Θεωρώ ότι έχει φτάσει πλέον η εποχή κατά την οποία θα πρέπει να διασφαλιστεί η δυνατότητα αντί το IdEF να χορηγεί μόνο το πτυχίο του γαλλικού πανεπιστημίου, το οποίο απονέμεται απευθείας από το Παρίσι, οι φοιτητές που πραγματοποιούν σπουδές στην Ελλάδα να έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν κι ένα ελληνικό πτυχίο, το οποίο θα παρέχεται από το IdEF και θα αναγνωρίζεται από τη Γαλλία, σε πρώτη φάση, και σταδιακά, με βάση τις διαδικασίες που θα προωθηθούν, θα έχει και ευρωπαϊκή αναγνώριση.

Μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο; Το επιτρέπει το ευρωπαϊκό Δίκαιο;

Χωρίς καμία δυσκολία. Είναι απολύτως εφικτό να έχουν οι φοιτητές τη δυνατότητα απόκτησης διπλών –ακόμα και τριπλών!– πτυχίων. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο επιτρέπει, με ένα συνδυασμό σπουδών και εφόσον ο ενδιαφερόμενος μιλά τις αντίστοιχες γλώσσες, να αποκτήσει, για παράδειγμα, ένα γαλλικό πτυχίο από το Πανεπιστήμιο Paris 13, από το ιταλικό Πανεπιστήμιο του Τρέντο και, σταδιακά, από το IdEF ή από κάποιο ελληνικό πανεπιστήμιο, δεδομένου ότι υπάρχουν πολλοί Έλληνες καθηγητές που διδάσκουν σε γαλλικά πανεπιστήμια. Έχει αρχίσει μια συζήτηση γύρω από τις δυνατότητες που υπάρχουν προκειμένου σιγά-σιγά να αναπτυχθούν προγράμματα που θα

οδηγούν σε διπλά ή ακόμα και τριπλά πτυχία. Στόχος μας είναι να δώσουμε στους φοιτητές μία επιπλέον επιλογή, πέραν του αγγλοσαξονικού πανεπιστημιακού συστήματος.

Βεβαίως, φαντάζομαι ότι γνωρίζετε ότι το ελληνικό Σύνταγμα απαγορεύει την ίδρυση ιδιωτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα...

Την ίδια προβληματική έχουμε και στη Γαλλία, όπου, παραδοσιακά, τα πανεπιστήμια είναι δημόσια. Ωστόσο αυτό δεν εμπόδισε, σταδιακά, τη δημιουργία και θεσμοθέτηση ιδιωτικών πανεπιστημίων, των λεγόμενων Grandes Écoles. Στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης συνυπάρχουν και συλλειτουργούν δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστημιακά ιδρύματα, τα οποία, μάλιστα, σε κάποιες περιπτώσεις συνεργάζονται μεταξύ τους. Στη Γαλλία, στα δημόσια πανεπιστήμια οι καθηγητές θεωρούνται δημόσιοι λειτουργοί, χωρίς αυτό να εμποδίζει τις συνεργασίες με τον ιδιωτικό τομέα, διότι στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δεν γίνεται ο δημόσιος τομέας να «κλείνει την πόρτα» στον ιδιωτικό και αντίστροφα. Άρα μιλάμε για μια ισορροπία, για μια συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, χωρίς να εξαιρείται το κομμάτι που αφορά στην ανώτατη εκπαίδευση. Πρέπει, δε, να διευκρινίσω ότι όταν μιλώ για παροχή πτυχίου από το κολέγιο IdEF, δεν εννοώ μεμονωμένο πτυχίο, το οποίο δεν θα αναγνωρίζεται στην Ελλάδα, αλλά για συνεργασία με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, που θα οδηγεί σε διπλό ή τριπλό πτυχίο. Δηλαδή ένας φοιτητής που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του στην Ελλάδα και θα έχει εξεταστεί επιτυχώς σε μαθήματα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων –όπως αυτά θα καθορίζονται από το σχετικό πρόγραμμα συνεργασίας– θα μπορεί να λάβει τα πτυχία από τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και το «δίπλωμα» που θα χορηγεί το κολέγιο, το οποίο θα δίνει στον κάτοχό του πλούτο δυνατοτήτων, κατ' αρχάς για τη Γαλλία.

Μιλήσατε προηγουμένως για εξέταση των δυνατοτήτων συνεργασίας με ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια, η οποία θα οδηγεί σε διπλά πτυχία. Πώς νομίζετε ότι μπορεί να επιτευχθεί;

Η διαπίστωση ότι στο ελληνικό πανεπιστήμιο, και πιο συγκεκριμένα στη Νομική, υπάρχουν καθηγητές που στη μεγάλη πλειοψηφία τους είναι γαλλόφωνοι, όπως και πολλοί από τους φοιτητές, μας οδήγησε στη σκέψη ότι θα μπορούσαμε να προσεγγίσουμε το σύστημα του ελληνικού πανεπιστημίου, της Νομικής, με το γαλλικό σύστημα σπουδών που παρέχονται στην Ελλάδα από το Paris 13, σε σύμπραξη με το κολέγιο IdEF. Αφού υπάρχουν οι δυνατότητες προσέγγισης μεταξύ των δύο συστημάτων και συνεργασίας, μπορούν οι φοιτητές που σπουδάζουν στην ελληνική Νομική να έχουν τη δυνατότητα παράλληλης απόκτησης και του γαλλικού πτυχίου, χωρίς να χρειάζεται να μεταβούν στο Παρίσι.